

עורכת ראשית: שוש ברקאי
 חברי המערכת: נירה בן אריה, מרדכי טחן, עליזה כהן, יוסי כפרי,
 נתן מרכס, פנינה פרידלנדר, רבקה רוגן, מרים כהן, אברהם נאור,
 אורלי אגרנט, יהודה חפר, אביבה נקר, אביבה ששון, גדי חרמון,
 חיים לב, זאב אלון, יעל גורדון, רותי מיכאל.
 רכזת כתבים: אורלי אגרנט.
 הגהה: אורלי אגרנט.
 המו"ל: "העמותה למען החבר הוותיק" עמק חפר.
 כתובת המערכת: "בית דוד"-המרכז הרב-שירותי לחבר הוותיק
 (ליד מדרשת רופין) מיקוד 40250
 טל. 09-8943040/2 טלפקס: 09-8943041
 Email-amira@beftdavid.co.il

אתר האינטרנט של המועצה האזורית עמק חפר: www.hefer.org.il

וּוּתִיקֵי הָעֵמֶק מְבִיעִים אֶת תְּקוּוֹתֵם לְשִׁינוּי

| יהודה חפר וזאב אלון |

הליכוד וגשר קיבלו 2%, וגם כולנו והימין החדש זכו לתמיכה של מצביע בודד כל אחת. כ-11% מהמצביעים טרם החליטו, כשההתלבטות העיקרית שלהם היא בין העבודה לכחול לבן.

את הקלפיות ניהלו זאב אלון ויהודה חפר ממערכת "כיוון חדש", ואת רישום טבלת סימני המפלגות הכינה רכזת המערכת, אורלי אגרנט.

ראוי להזכיר שבסקר מקדמי דומה, שערכנו בקרב אותנו פלח אוכלוסייה ב-2015, התגלתה התאמה גבוהה בין ההצבעה המקדמית של המצביעים בסקר שלנו לבין הצבעתם בבחירות האמת. וויתקי העמק שלנו אינם משקרים בסקרים, כי ככה חינוכו אותנו.

תמונת קלפי

כמנהגנו לפני הבחירות הכלליות, קיימה מערכת "כיוון חדש - עמק חפר" "הצבעת בליך" כתצפית בחירות, במדגם של מצביעים מקרב וויתקי העמק. ההצבעה השנה התקיימה ביום חמישי, 7 במרץ 2019, היום בשבוע בו מתכנסים באקדמיה לוותיקים בעין החורש מאות מוותיקי העמק. בסביבת שתי הקלפיות שהצבנו במקום ניכרה תנועת מצביעים ערה, והתעוררו דיונים אד-הוק על חשיבות ההצבעה השנה והשפעתה של המפלגה החדשה כחול לבן עליה. ואכן, כחול לבן קיבלה את מרב הקולות ובסה"כ כ-37.5% מקולות המצביעים במדגם. העבודה קיבלה 33.5%, מרץ 12.5% מהקולות.

לוותיקי עמק חפר
 חג פסח "חג החירות"
 סמל של כמיהה לשלום וביטחון
 יציאת מצרים הייתה יציאה
 מעבדות לחרות ויותר
 מכל שאיפה לחיות במדינה בשלווה כבני חורין.

חג פסח וכלאו!

בשם הנהלת העמותה -
 נפתלי בן סירא - יו"ר

עמק חפר

"יש רגע קצר בין אבראם ל..."
 להטבע צוהו ככל פה
 הוא לופע חיים ליכור ואכולם
 איך ליכוי יכוארפאו!"
 (בויז ארומאן)

אחרי חורף גשום מגיע אביב יפה במיוחד.
 אני מאחלת לכן לכם הנאה צרופה
 מהעונה השמחה הזאת, ומהטבע היפה
 שסביבנו כאן בעמק חפר.
 חג הפסח, המסמל חירות, מלווה תמיד
 באווירה של התחדשות ומשפחתיות מבורכת,
 ואני מאחלת לכם עוד ועוד מהן.
 שלכן ושלכם,
 ראשת המועצה ד"ר גלית שאול

ברוך בואך - אביב!

| יעלי גורדון |

"אם יבשו שלוליות ואם פרחו הפרדסים, אם ירשו נוריות את מקומם של נרקיסים, זה סימן שאביב כבר מטייל על הכבישים, וחלון יש לפתוח ולסלק את התריסים. צבעוני עלה בוואדי, חמורים רועים בניר, ואני פתאום שמעתי כל ארצי דוברת שיר (נעמי שמר).

ה-21 במרץ הוא היום הראשון של האביב בו האור והחושך משתווים. מעתה, הולכים הימים ומתארכים אל תוך שדות רעננים וזוהרים, הטובלים בצבעוניות מרהיבה של פרחים מלבנים. וכמו הטבע, כך גם אנו טובלים באווירה של התעוררות והתחדשות.

וכך אמרו אנשים חכמים על בוא האביב -

- "מילה טובה כמוה כיום אביב" (פתגם רוסי)
- "ישנם פרחים בכל מקום למי שרוצה לראותם" (אנרי מאטיס)
- "הדמיון הוא תמיד אביב נצחי" (פרידריך שילר)
- "יציאת מצרים תשאר לנצח האביב של העולם כולו" (הרב קוק)
- "יש אנשים המקרינים שפע של אור וחום, כמו האביב בצהרי היום" (וולט ויטמן)
- "האביב הוא העונה בה הבחורים מתחילים להבין את מה שהנערות ידעו כל החורף" (או. הנרי)
- "אשרי האיש אם בין סופה לרעם, פרוחה הכלנית לו, ולו רק פעם" (נתן אלתרמן)

מי יתן והאביב יביא עמו התחלות חדשות, הנאות קטנות ומרגשות, ושנוכה לחג של פריחה, חג של תקווה, חג של אהבה.

שיהיה לכולנו חג אביב שמח

אז איפה אתם השנה ב"סדר"?

| יעלי גורדון |

עוד לפני שמתקרב פורים, ובטרם הוציאו את אוזני המן למעדניות, כבר מהדהדת באוויר השאלה - אז איפה אתם השנה ב"סדר"? שאלה מאוסה ובלתי מעניינת בעליל, שאנו נשבעים בכל שנה להיגמל ממנה, אך לא עומדים בפיתוי. השאלה המוכרת חוזרת על עצמה שוב ושוב בכל מקום אפשרי - במכולת השכונתית ליד הקופה, בסופרמרקט ליד החנייה, בתור למרפאה ולדואר, במפגש מקרי בקולנוע, בחנות בקניון, על ההליכון בחדר הכושר, בצעידה עם הכלב, בטלפון כמובן, ועוד...

יש אנשים שאינם מסתפקים בשאלה הכללית הזאת וחופרים יותר לעומק -

- אז אתם בארץ או בחו"ל? - עם המשפחה הקרובה או עם חברים? - בבית או בטבע? - אצלו או אצלה?

ערב ליל הסדר שונה מבית לבית ומאיש לרעהו. עבור חלקנו זו חוויה משפחתית נעימה, ועבור אחרים זהו ערב מעיק. אז אולי הגיעה השעה לשחרר את השאלה הזאת מתוכנו ולאפשר למי שירצה לשתף את חבריו לעשות זאת מרצונו החופשי. שווה לנסות.... **חג אביב שמח לכולנו.**

הפנים היפים שבעמק

מרים
כהן

| יהודית דגני |

גיל: 92.5

מגורים: כפר ויתקין

מצב משפחתי: אלמנה

+ 2 בנות + 6 נכדים + 6 נינים

הכי אוהבת במדינה: נולדתי כאן,

זו המדינה שלי. לא אוהבת את מה שקורה עכשיו.

הסוד לחיים ארוכים: המשפחה שלי ובעלי ז"ל

(מאוד מתגעגעת)

מסר לדורות הבאים: להקדיש ללימודים, צניעות, דרך ארץ.

אהבת המדינה.

| אורלי אגרנט, יהודה חפר, זאב אלון ושוש ברקאי |

חינוך, תחבורה "ושלושת השיניים": שקיפות, שיתוף הציבור, ושירות יעיל לאזרח, פיתוח מקורות תעסוקה ופרנסה לעסקים קטנים במרחב הכפרי סיוע למתגמלאים הצעירים (אוכלוסיית אפ +60) שרוצים לחיות ולהתפרנס בעמק והפיכת העמק לאתר תיירות כפרית מקומי ובין לאומי. ראיון ראשון של מערכת "כיוון חדש" עם גלית שאול, ראשת המועצה.

ראשת המועצה החדשה, דר' גלית שאול, נפגשה עם נציגי מערכת "כיוון חדש" עמק חפר לראיון בלעדי במלאת מאה הימים הראשונים של כהונתה. הפגישה התקיימה ב-10.3.19 בבית חפר, זאת בעקבות החלטת הנהלת המועצה "לרדת אל העם" ולקיים יום אחד בשבוע את פגישותיה באחד המרכזים הקהילתיים הגדולים בעמק.

בפגישה השתתפו גם הדוברת החדשה רעות מישור והאחראי על המידע אלעד ויינגרוד ומטעם העיתון: שוש ברקאי העורכת הראשית, אורלי אגרנט, זאב אלון ויהודה חפר.

בפתיחת דבריה הציגה ראשת המועצה החדשה את תחומי הפעילות בעדיפות הכי גבוהה:

- טיפוח החינוך
- פיתוח פתרונות תחבורה מהדור החדש דוגמת ה"תחבורה השיתופית"
- "שלושת השיניים": שקיפות, שיתוף הציבור והרחבת השי"ל שירות יעיל לאזרח.
- מציאת מקורות תעסוקה ופרנסה חלופיים לתושבי ההתיישבות הכפרית בעמק שאינם מסוגלים יותר להתפרנס מהחקלאות.
- מתן הכשרה, כלים וסיוע בייעוץ ובמציאת תעסוקה לאוכלוסיית המתגמלאים המתויגים היום כ"אוכלוסיית אפ +60". (בגילים 60-75 שנה) לקראת תקופת הפעילות החדשה שלהם בגמלאות.

תחום נוסף שהוחלט עליו כפרויקט דגל הוא פיתוח העמק כאתר תיירות כפרית הן עבור תיירים מהעולם והן עבור תיירי הפנים אשר "מדלגים" כיום על עמק חפר. פעילות הזו מתבצעת בשיתוף פעולה עם ארגון המועצות האזוריות ועם מועצות שכבר התקדמו במידה רבה בפיתוח הנושא, כדוגמת המועצה האזורית חוף הכרמל. נציגים משני הגופים האלה השתתפו בכנס הראשון של הזנקת התוכנית שהתקיים במרכז האקדמי רופין.

הקו המנחה בכל הפעילות הוא שימור "רוח חפר", שימור וטיפוח איכות החיים שנוצרה בעיקר במרחב הכפרי המהווה את רובו של העמק.

השיחה עם ראשת המועצה הייתה נעימה ופתוחה ובקשנו להציגה בפניה מספר שאלות.

איך את רואה את פעילות הגמלאים בעמק חפר והאם יש לך תכניות נוספות עבורם?

"במאה ועשרים חוגי הבית שקיימתי במסע הבחירות לראשות המועצה קיבלתי בכל מקום תגובה של שביעות רצון רבה מהטיפול בגמלאים בעמק ומהפעילות של הגופים המטפלים בוותיקים, בראשם המרכז הקהילתי, העמותה למען החבר הוותיק ובית דוד, זית, תברותא וכל העמותות האחרות. סימנתי שתי בעיות לטיפול: האחת העלות הגבוהה של השירותים והפעילויות המוצעות לוותיקים, שלעיתים וותיקים אינם יכולים לעמוד בה ונמנעים עקב כך מלהשתתף בהן".

האם יש כוונה לשדרג את מערך התחבורה לגמלאים ולבנקים למרפאות לדואר וכד... ומה עם שאטלים לתחנת הרכבת?
"התחבורה חשובה לא רק לאוכלוסייה הוותיקה אלא גם לפעילות של הצעירים, כמו הצורך בהסעתם לכל סוגי הפעילויות הספורטיביות והחוגים. על פי התחבורה תיקבע איכות החיים בעמק.

המועצה פועלת לשדרג את מערך התחבורה בעמק בכלל הן בשיפור שירות השאטלים אך בעיקר על בסיס פתרונות חדשניים, דוגמת תחבורה שיתופית גמישה ומבוססת ביקוש, תוך שימוש במגוון של רכבים המותאמים לביקוש. בתחבורת השיתוף, לדוגמה, לא ייצא שאטל יום יום בשעות קבועות לתחנות הרכבת אלא בשעות של ביקוש השיא כמו יום ראשון בבוקר. המועצה כבר נערכת לפיילוט ראשון של תחבורת השיתוף, בתיאום ובתמיכה של משרד התחבורה, ומומחה לנושא שוקד בימים אלה על הכנתו, כולל סקר צרכים וביקושים. במקביל אני נפגשת בימים הקרובים עם חברת "קווים" המפעילה את השאטלים בעמק, במטרה למצוא פתרונות לבעיה הקיימת בעיקר בישובים קטנים ומבודדים יותר".

האם יש למועצה תכניות לגבי גמלאים צעירים שרוצים לחיות ולהתפרנס בעמק?

"בעניין הסיוע למתגמלאים, אוכלוסיית האפ +60, המועצה תומכת בפעילויות של מרכז ההכוון ובשיתופי הפעולה שלה עם החברה הכלכלית ואזור התעשייה עמק חפר, והיא מתכוונת להרחיב ולשפר את השי"ל, שירות יעיל לאזרח (על פי המודל של משרד הרווחה ואשל), אחד מ"שלושת השיניים" המנחים אותה".

מה הן המגמות ומה התמריצים לעידוד תושבי העמק שאינם מתפרנסים עוד מחקלאות ומעוניינים להתפרנס מעסקים קטנים אחרים, ומה התוכניות לעידוד תעשיית התיירות בעמק?

"המועצה תעודד ותתמוך במציאת פתרונות תעסוקה ופרנסה לתושבים שאינם מתפרנסים עוד מחקלאות. וצריך לקחת בחשבון שכל פעילות עסקית חדשה מהסוג הזה בשטחי הנחלות תהווה הפרעה מסוימת לשכנים. פיתוח תעשיית התיירות הכפרית יוכל להיות מקור תעסוקה ופרנסה כתחליף לחקלאות".

האם יש אופציה לשינוי ייעוד קרקע חקלאית לבניית דיור מוגן בעמק חפר המזרחי?

בשאלת שינוי ייעוד הקרקע החקלאית, היא מזכירה שגם אם "המועצה תומכת בהקמת דיור מוגן או מבני מגורים קטנים לאוכלוסייה הוותיקה, שינוי ייעוד הקרקע הוא בידי מנהל מקרקעי ישראל".

יציאת מצרים שלי

| מרדכי טחן |

חברי לכיתה היהודי סיפר על כך לאבי, שדאג מייד להרחיקני מדמשק ולהעלות אותי ארצה. באותו זמן לא הייתה קבוצה מקומית מוכנה לעלייה. בגלל דחיפות העניין דאגו לשלב אותי בקבוצה מהעיר חלב, שעברה במיוחד דרך דמשק כדי לאסוף אותי.

הקבוצה מנתה 12 בנות מהעיר חלב, ובחור צעיר מטורקיה. הנסיעה הייתה במשאית צבאית בריטית, נהוגה בידי שני חיילים יהודים ישראלים, שההגנה גייסה למבצעים אלה, עד קוניטרה. בפאתי העיר ירדנו מהמשאית, ואחד הנהגים הדריך אותנו לגבי המשך הדרך. עד דרדרה, וכן איך להישמר ממשמרות הלגיון הירדני (בפיקוד אנגלי) שפטרלו לאורך הגבול.

בהיותי היחיד בקבוצה שדובר עברית, הוטלה עליי האחריות לביצוע המשימה, שלא הייתה קלה כלל ועיקר. היה זה בתחילת פברואר, הקור היה עז, אך למזלנו גם הלילה היה בהיר. הקפדתי על שקט גמור, תוך עימות עם הבנות. וכן הקפדה על הנחיות איך לא לסטות מהמסלול. רק פעם אחת כמעט נקלענו לסכנה, כשפטרול הלגיון עבר סמוך לדרדרה בשעה 4 לפנות בוקר (את קוניטרה עזבנו בשעה 11 בלילה).

שם נתקלנו בבעיה שלא הכינו אותנו לקראתה: מישוהו צעק לעברנו, "עצור! סיסמא!" ולא ידענו אותה. לכן צעקתי בקול ובעברית: "אנחנו יהודים!" ומייד חשו לעזרתנו, ושמו לפנינו שק תפוזים להשיב את נפשנו.

וכך זכיתי ליציאת מצרים "אישית" משלי, שהסיטה את כל מסלול חיי לכיוון שונה לחלוטין מהמתוכנן. כל התכניות והחלומות לעתיד נגוזו. השתלבותי בארץ במסגרת עליית הנוער, וכל השאר, עד הלום – היסטוריה.

יציאת מצריים הייתה מבצע אדיר שבו אלפים קמו ביחד, תחת הנהגה אחת, על נשיהם וטפם, ובאמת הפכו מעבדים לבני חורין.

אצלנו, בדמשק, התהליך היה שונה: התכנית שתוכננה בארץ ישראל הייתה להעלות את הקהילות ארצה, בשלבים. בשלב הראשון: להוציא את הנוער, שגמר בית ספר עממי, להעלותו ארצה במסגרת "עליית הנוער", בתקווה שההורים יעלו בעקבותיהם והם יתאחדו שוב בארץ. מבצע זה תוכנן ואורגן בשלבים, על ידי שליחים מהארץ, שהשתלבו בקהילה כמורים ומדריכים. קבעו את מספר הילדים לכל קבוצה, תוך דאגה לקליטתם בארץ, מייד עם הגעתם, בקיבוצים ובמוסדות. אצלי התהליך היה שונה. קצת פרטים אישיים, בתקווה שלא יישמעו כהתרברבות: הייתי, מה שמכנים היום – ילד מחונן. בגיל שבע גמרתי את מסגרת תלמוד תורה, אליה נכנסתי בגיל שלוש, עם בקיעות בתנ"ך, גמרא ומשניות, דיברתי בשטף – עברית, ערבית וצרפתית. בגיל אחת עשרה סיימתי בית ספר עממי, תוך דילוג שתי כיתות כל שנת לימוד. במבחן גמר בית ספר עממי, שנערך במסגרת ארצית, הייתי השני מבין המצטיינים. לכן קיבלתי מלגה ממשלתית להמשך לימודים, שכלל לימודים אקדמיים בצרפת (כזכור, באותו זמן סוריה הייתה תחת שלטון המנדט הצרפתי). פרנסי הקהילה היהודית בדמשק לקחו אותי תחת חסותם, והחליטו לייעד את ההכשרה האקדמית שלי למקצועות הרפואה, כדי שבבוא העת אשרת את הקהילה.

שנת 1943 הייתה שנת התקוממות נגד השלטון הצרפתי (צרפת הובסה במלחמתה נגד גרמניה), ואנחנו, תלמידי התיכון, חייבים היינו ליטול חלק בהפגנות שהתקיימו בעיקר בשבתות. אני, כנער דתי, התחמקתי כדי ללכת לבית הכנסת, לכן קיבלתי איומים על חיי.

עשתה ציונות

מסלול חייה של רחל (רחלה) גל

| חיים לב |

גדליה המשך לשרת שנה נוספת במושבי הנגב ובסיומה עברה פעילותו למרכז הארץ. במסגרת הקריירה הציבורית המעניינת שלו נסע גדליה לחו"ל לתקופה לא קצרה, רחלה הצטרפה אליו, והילדים נשארו בארץ לטיפול הוריה. רחלה גאה על התרומה שלה ושל בני ביתה בהצלחת קליטתם של התושבים החדשים באזור שכוח אל. במבט לאחור, אומרת רחלה, שלדעתה הצלחת הקליטה, רצופת הייסורים, של התושבים במושב מסלול לא הציגה את הכבוד המגיע לעולים המתישבים ואף לא זה המגיע לוותיקים שסייעו בקליטה. כיום מסלול משגשג וחיים בו כ-900 איש.

רחלה עסקה בעיקר בהוראת השפה העברית בארץ וברוסיה (שכן רוב העולים הגיעו משם). ברוסיה שהתה שתי תקופות, האחת במוסקבה והשנייה בסאן-פטרסבורג (לנינגרד). בארץ אף ניהלה שנים רבות את ה"אולפנים" לעולים חדשים בחדרה ובסביבותיה.

לרחלה וגדליה שלושה בנים ובת (וצאצאיהם) כשאחרון בניהם נולד כתוצאה מהחלטה מיוחדת. על כך היא מספרת, "מלחמת ששת הימים הייתה המלחמה הכי קשה שעברנו. במלחמת השחרור היינו צעירים, אבל בששת הימים גדליה היה כבר סמג"ד בצנחנים. הם נכנסו לעיר העתיקה והיו להם הרבה פצועים והרוגים. גדליה נפצע בעת הפריצה, הרבה חברים נהרגו במלחמה, והייתה הרגשה קשה של אובדן. החלטנו שצריך עוד ילד, ואז ב-1969 נולד ברק.

דור ההמשך מונה 14 נכדים ונינה אחת. כולם מקבלים תשומת לב מרבית ויחס אימהי. רחלה וגדליה לוקחים כל נכד/ה בתורו/ה למסע בחו"ל, למקומות לפי בחירתו. האחרון מחכה לתורו שיחול בסוף שנת הלימודים הנוכחית.

1933, שבוע לפני רצח ארלוזורוב, בראשיתו של כפר ויתקין, נולדה רחל, להוריה בתיה וליפא גולדברג שהיו ממייסדי הכפר. כמו כל האחרים, היא עברה את כור ההיתוך של הכפר, וכמו כולם דשדשה בחולות אל גן הילדים ואל בית הספר, למדה לשחות בנחל אלכסנדר ולקפוץ מהגשר אל מימיו הנקיים (דאז). בנעוריה, שיחקה בדיונות החול שבין הכפר והנחל, ונסעה עם כולם בעגלה לנתניה לראות סרטים בקולנוע אסתר, עם תרגום מזדחל בצד של "ירושלים סגל תל-אביב", וזה בנוסף לשני סרטים שהוצגו בכל שבוע ב"בית העם".

היא גדלה על ברכי הציונות. הוריה סירבו להצעתו של אבו-עיסא (הערבי שלא עזב את עמק חפר עם האחרים בזמן קום המדינה ומלחמת העצמאות) לקנות אותה במחיר של ארבעה גמלים.

היא יצאה ללמוד הוראה בסמינר הקיבוצים. באותם ימים, קראו מנהיגי המדינה בהתהוותה למתיישבים הוותיקים במושבים ובקיבוצים, להתגייס לקליטת ה"עלייה החדשה" בישובי הנגב. רחלה קיצרה שנת הלימודים וירדה למושב "מסלול", כדי ללמד ילדי עולים חדשים שיושבו במקום.

אחרי שנה ב"מסלול" התגייסה. תחילה כמורה לחיילים בגולני, אחר כך יצאה לקורס קצינות, ושם גם המשיכה כמדריכת קצינים. רחלה הכירה את גדליה (כשלשניהם שם משפחה זהה: גולדברג) ממגדאל, שאף הוא הדריך קצינים. ביניהם התפתח רומן שתוצאתו חתונה בוותיקין, שחרור מהצבא, לידת הבן הבכור, גונן, ושינוי שם המשפחה ל"גל". כשמלאו לגונן עשרה חודשים ירדה המשפחה למושב "מסלול". עם פרוץ מבצע קדש גויס גדליה למילואים בחטיבת הצנחנים. שנה לאחר מכן עזבה המשפחה את "מסלול" ושבה לכפר ויתקין.

47 מי יודע

| פנינה פרידלנדר |

כל הכבוד למדינת ישראל! אנחנו בפנים! בספר השיאים של גינס! 47 מפלגות הוגשו לוועדת הבחירות. מדינה קטנטנה. כ-9 מיליון אזרחים ורק 5.3 מיליון מהם בעלי זכות בחירה. האומנם יש אמת באמרה: "שני יהודים - שלוש דעות"?

עברתי על מקצת המפלגות החדשות שלא ידעתי על קיומן, ומצאתי הגיון בכל אחת מהן. למשל: "אני ואתה, מפלגת העם הישראלית." אני ואתה? ומי עוד? בנושא זה לא מצאו מייסדיה צורך להרחיב. תנחשו. או מפלגת "הפירטים" בראשות האינטרנט! מייסדיה מסבירים לנו שהמפלגה קוראת לפיתוח המגזר הפיראטי. אההה!!! ומה תאמרו על מפלגת "צדק חברתי" שגייסה לשורותיה אישים כמו יוסי בובליל (זוכרים? מהאח הגדול) ויובל המבולבל, שפרשו בינתיים. ו"כולנו חברים" של חסידי ברסלב. ו"ברוכות ילדים", ו"סמים קלים", ו"פשוט אהבה" ועוד, ועוד. ומפלגת "תנועת המחאה להנהגת המדינה", בראשות אלדד יניב, עיתונאי המפרסם ביו-טיוב סדרה בשם

"השיטה". מפלגה זו באה במקום מפלגתו, "ארץ חדשה", שבבחירות הקודמות לא עברה את אחוז החסימה. ומהי מפלגת "אחריות למייסדים"? מיהם המייסדים? אלה שבזכותם קמה המדינה? או אולי מייסדים מסוג אחר? נושא חשוב ביותר, אך האם הוא מצדיק הקמת מפלגה? לא מספיק הפרסום ביו-טיוב? במשאל רחוב קצר הוצעו מפלגות נוספות, שלא באו לידי ביטוי. וחבל. איחרנו. למשל: מפלגת "פליטי הריאליטי", ו"מפלגת שמאלי הידיים", הדורשים עיצוב שיתאים להם.

כן, חברים. הכנסת מושכת. משכורת גבוהה, תנאים שאין באפשרותנו לקבל כמותם בשום מקום אחר, ועוד הטבות כהנה וכהנה. אז למה לא לנסות? למכירה מקום בכנסת. כל הקודם - זוכה!

אהבה בימים קרים

| אורלי אגרנט |

סרט

של הסרט אנחנו שומעים גרסאות שונות של השיר המרכזי, "שני לבבות, ארבע עיניים". למי שגדל בבית פולני, כמוני ובן דורי, השפה והתקופה מעוררים קצת געגועים לבית, למוזיקה, ולסרטים בשחור לבן נוסח ברגמן. ובוודאי למוזיקאים שבינינו, המוזיקה נפלאה, הריקודים מזכירים לנו את ריקודי העם, ואפילו את השיר "רינה, אני אוהב את שתי עינייך..." נשמע כאן בגרסה הפולנית, דווקא. בימוי: פאבל פביליקובסקי. העלילה מבוססת על סיפור חייהם של הוריו, מוקדש להם ואף שמותיהם הוענקו לגיבורים הראשיים. הסרט גורף פרסים רבים כולל מועמדות לאוסקר, כסרט הזר הטוב ביותר לשנת 2019.

על רקע המלחמה הקרה בשנות ה-50, נודדים ויקטור והצוות שלו ברחבי אירופה בחיפוש אחר כישרונות חדשים וחומרים חדשים ללהקה בניהולו. ביניהם הוא פוגש את זולה, זמרת צעירה, מלאת קסם אישי, שבערמומיות דחקה את עצמה לתוך הלהקה, ובין השניים נרקם רומן. בינתיים, הפוליטיקה של אותה התקופה, עם התפתחות הקומוניזם וההפרדה בין ברלין המזרחית למערבית, הרקע השונה לחלוטין ממנו באו השניים, וגחמות גורל, חוברים כנגד סיפור האהבה הזה. זהו אחד מסרטי האהבה הגדולים והמרגשים של העת האחרונה. הסרט עובר מפולין, דרך רוסיה, יוגוסלביה, פריז וחוזר לפולין. המוזיקה בסרט נפלאה, כשלאורכו

למזער נזקים בטבע - משמן "משומש" לדלק ביולוגי

| אביבה ששון |

בארץ ובעולם ישנן חברות שהתמחו באיסוף שמן "משומש" שלאחר טיגון. השמן נאסף בחביות המסופקות למטבחים, למסעדות, בתי מלון ודוכני פלאפל.

התוודעתי לנושא דרך שכן טוב, גור פורת, האוסף את השמנים. גור קישר ביני ובין שי מדיוני, אחד משני מנכ"לי החברה המובילה בארץ, "פאנדנגו", שהחלה דרכה בשנת 1993.

לאחר שנאסף השמן מה יהיה השלב הבא?

שי, "השמנים נלקחים לסינון ואף מנצלים את הפסולת שהוצאה מהשמנים."

מה הרכבו והתהליך שעובר השמן כדי ליצור ממנו מוצרים תחליפיים?

שי, "לאחר הסינון והזיקוק, מוכרים את רוב השמן לחברות בחו"ל. שם מייצרים ביודיזל לתחבורה ומוצרים כגון צבעי שמן ותוספי מזון לבעלי חיים, מהפסולת. התהליך נקרא אנרגיה מתחדשת. שמנים אלה הינם טריגליצרידים - שלש חומצות גליצרין. במקום הגליצרין נוסף מתנול, ההופך את השמנים לדלק ביולוגי."

מה התועלת באיסוף השמנים לטבע?

שי, "השמנים המושלכים לביוב גורמים לנזק סביבתי, לזיהום מקורות מים ומי התהום. השמן קשה לפירוק והשלכותיו קשות לסביבה וגורם גם לסתימת ביובים."

מהו הביודיזל ושימושו היומיומיים?

שי, "הביודיזל, כפי שאמרנו, הינו סוג של דלק ביולוגי - האנרגיה הירוקה. מקור חלופי לדלק ברכבים גדולים וצבעו וגווןיו תלויים בשמן ממנו יוצר, כגון תירס קנולה ועוד. הדלק הביולוגי הינו תחליף לדלקים ממחצבי האדמה - הזהב השחור. סוגי הדלק הביולוגי מנטרלים תלות בארצות העשירות בהם. הדלקים הביולוגיים בעלי רתיחה גבוהה, לחץ אדים נמוך ודליקים פחות." מגמת המחזור מתפשטת בעולם והיום החלו יצרני רכבים גדולים לייצר סוגי רכבים המתוכננים על ביודיזל, ומכוניות רגילות בהן נמהל ביודיזל בבזון ללא צורך בשינוי מבנה המנוע. הביודיזל בעל סיכוך גבוה, ויש האומרים שהוא מאריך את חיי המנוע. בשנת 2006 יוצרו בארץ כשישה מיליון טונות ביודיזל, המנוצלים רובם באירופה. בירושלים ניתן לרכוש ביודיזל מסחרי. קיימות בארץ סדנאות ביודיזל, "עשה זאת בעצמך", ואף ניתנים מענקים לאלה שירצו לחקור את הנושא. טרם נמצאו פתרונות לכל בעיות המחזור בטבע, אך הצליחו למזער נזקים ואלה חלק מהפתרונות.

חקלאות או נדל"ן? - זו השאלה

| גדי חרמון |

ללא ספק, מתיישבי האזור, שהפך ברבות השנים ל"עמק חפר", בחרו אזור זה בשל היותו מתאים לפיתוח החקלאות והאפשרות להתפרנס ממנה. אך ראה זה פלא: האזור, הנמצא במותניה הצרים של המדינה שצמחה סביבו ובמרכזו, הפך לאזור מבוקש ביותר למגורים. ומה לעשות? מנהל מקרקעי ישראל, המחזיק ברוב אדמות המדינה ואיננו אלא בעל הקרקעות הגדול שבה, רואה בהרמת וילות, בתים רבי מפלסיים וישובים עירוניים יתרון גדול יותר מחקלאות גוועת... וחבל! שלא לדבר על הפקעת קרקעות לצורך בניית כבישי האורך העוברים באזור. לצערי, במדיניות הרווחת, חקלאים מוכרים את משקיהם, חסכוניותיהם, כדי לאפשר הקמת עוד בתים ולכסות את האדמה הטובה בשלמת בטון ומלט.

ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	מ	ל	כ	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א
	11			4		22					5			10				15		9	2

2	16	18	22	2	13	10	8	☆	10	2
11	10	7	21	☆	4	15	☆	22	7	11
5	21	☆	☆	21	3	17	☆	15	13	☆
21	7	21	13	☆	☆	15	☆	5 כ	4 צ	15 ד
☆	11 ש	15 ד	22 ע	☆	13	16	2	18	☆	19
17	☆	3	☆	6	21	2	12	☆	☆	☆
16	☆	☆	16	11	16	☆	16	11	☆	10
9 ב	10 ח	2 א	9 ב	☆	14	21	19	☆	20	21
18	5	7	11	☆	☆	11	7	☆	21	7
☆	13	15	7	19	☆	22	13	15	7	1
☆	☆	13	6	☆	☆	☆	18	11	22	6

האמרה: $\frac{13}{13} \frac{16}{13} \frac{21}{4} \frac{13}{13} \frac{8}{2} \frac{21}{11} \frac{16}{6} \frac{2}{4} \frac{9}{9}$

פתרון תשבץ מרץ 2019: עוזניה, קונדור, עקב, דיה, רחם, פרס, עיטס, עיט, בז, נשר, נץ.
האמרה: כנשר יעיר קני על גוזליו ירחף.

המטבח

מאפה כרישה וביצים לפסח

| מרדכי טחן |

החומרים:

1 בצל ירוק גדול, כרישה גדולה ועבה, 4 מצות שבורות לפיסות קטנות, 5 ביצים טרופות, מלח ופלפל בנדיבות, 1 גביע יוגורט, 200 גר' גבינת קשקבל מגוררת, 150 גר' גבינה בולגרית מפוררת, 2 כפות שמן למשיחה על פני המאפה.

אופן הכנה:

1) חותכים את הבצל והכרישה לאורך. שוטפים היטב ומסירים עלים חיצוניים יבשים.
2) חותכים את הבצל והכרישה לפיסות של 2 ס"מ, ומבשלים אותם בסיר עם מים רותחים, כ-7 דקות, ומסננים היטב.
3) שמים את שברי המצות בקערת מיקסר, מוסיפים את הכרישה והבצל בעודם חמים, ומניחים בצד לכמה דקות.
4) מוסיפים את שאר החומרים, פרט לשמן, ומערבלים היטב.
5) מחממים תנור ל-180 מעלות, ובינתיים משמנים תבנית מלבנית גדולה ומשטחים בה את הבלילה.
6) מורחים שמן ומחליקים אותו בידיים על פני הבלילה. מכניסים למרכז התנור החם למשך 50 דקות (או יותר - לפי הצורך) עד שפני המאפה מזהיבים-משחימים.

בהצלחה ובתיאבון

והגדת לבנך

| רבקה רוזן |

השולחן והוסבר לי שאליהו ביקר ושתה מהכוס, מעניין מדוע חיך דודי בערמומיות כשראה אותי, הנכדה הבכורה מאוכזבת? התנחמתי בשאלת הקושיות ובגנבת האפיקומן. סבי דאג שאפוצה על האכזבה בעניין אליהו הנביא. שירתנו הקולנית התמזגה בשירת השכנים. לא הרשתי לעצמי להירדם עד סוף הסדר. אחותי הצעירה ממני זוכרת את שמיכת הפוך של סבתא בליל הסדר הארוך. כיום, אני מוקפת בנכדים ובנינים, נזכרת באהבה במסורת החג שעברה שינויים לקראת היותו חג החירות וחג האביב. עולה השאלה: מה אנחנו מורשים לילדינו? נאמר בהגדה "והגדת לבנך", כדי שזכור את מסורת יציאת מצרים, "בכל דור ודור חיב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים".

מי שיכול להזדהות עם שינויים, עליה לארץ, בניית חיים חדשים הם העולים שהגיעו למדינתנו ופוסחים כאן.

המסורת היא הקשר האמיץ שלנו להיסטוריה של עמנו. ליציאה מעבודת לחרות, לא בְּכָדֵי נערכים טקסים וחוגגים חגים, כדי להעביר מדור לדור מי אנחנו ומדוע אנחנו כאן.

זכיתי לגדול בחצרם של סבתי וסבי. הפסח של ילדותי זכור לי לפרטי פרטים. למרות היות סבי איש העלייה השנייה, חלוץ וחבר בתנועת העבודה, חגגו בביתו את החגים כהלכתם, כפי שנחוגו בבית הוריו בפולין. ההכנות לחג כללו סיווד הבית, ניקוי ואוורור מרענן. עמדתי מהופנטת למראה כלי הפסח שהורדו מעליית הגג, כלים שעברו מדור לדור, לכל דוד הייתה כוסית משלו צבעונית ומיוחדת.

השכנות התאספו בחצרנו לטקס הגעלת הכלים כשסבתי מנצחת על המלאכה. משליכה לתוך דוד הנחושת חלוקי אבן, ממלמלת תפילה שלמדה בבית אביה בבלארוס. והכלים מוטבלים, קשורים יחדיו, במים המבעבעים ויוצאים מהדוד כשרים לחג. משפחת אבי נסבה לשולחן הסדר, מי שזכה לעלות לארץ לפני המלחמה. רבים מהם נספו כמו רוב בני משפחת אימי. דודיי הצעירים, חברים בארגוני המאבק להקמת המדינה, היוו את הרוח החיה בליל הסדר המשפחתי שניהל סבי. מאכלי הפסח המסורתיים מעלים געגוע בחיכי.

נשלחתי לפתוח את הדלת לאליהו הנביא, חרדה שמא ישתה מהכוס הניצבת במרכז השולחן ולא אצליח לראותו. וכמו בפעמים הקודמות נקראתי לשוב אל

בשורה חשובה לוותיקי עמק חפר!

האגודה לחבר הותיק בשיתוף עם "בית בכפר" - רשת הדיור המוגן המובילה בישראל, מציעים הנחה בתנאים מיוחדים ובלעדיים לוותיקי עמק חפר ולהורי התושבים בעמק. הרעיון הינו לאפשר לוותיקי האזור דיור מוגן ב"בית בכפר" (ביתן אהרון) ולהישאר קרובים למשפחה ולאזור אותו הם אוהבים.

שימו לב! - ההטבה הבלעדית מוגבלת בזמן.
זו הזדמנות חד פעמית לעבור לדיור מוגן בתנאים שלא יחזרו.

*ההטבה המשמעותית האמורה מתייחסת למסלול פקדון בלבד.

לבדיקת זכאות יש לפנות למוקד:
1-800-30-70-70

גיליון 265 | אפריל 2019

האגודה לחבר הוותיק-עמק חפר
קהילה תומכת עמק חפר

תוכנית מיוחדת למען האוכלוסיה המבוגרת, הצטרפו גם אתם לקהילה התומכת המעניקה לחצן מצוקה המחובר למוקד 24 שעות ביממה, 365 ימים בשנה.
חזק!!! סכסוד מסמעותי לניצולי טוואה

- ☺ שירותים רפואיים בבית 24 שעות ביממה.
- ☺ אב קהילה זמין לקשר אישי.
- ☺ סיוע בסידורים יום יומיים, תיקונים קלים בתחזוקת הבית
- ☺ ביטחון אישי ושקט נפשי

השותפים:

- ★ מועצה איזורית עמק חפר
- ★ האגודה לחבר הוותיק בעמק חפר
- ★ האגף לשירותים חברתיים עמק חפר
- ★ משרד הרווחה
- ★ מוקד אנוש

לפרטים נוספים על הצטרפות לתוכנית לפנות: לאב הקהילה איתן דהרי 050-8788324